

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Internetconsultatieversie

Besluit van , houdende algemene bepalingen van het opsporingsonderzoek uit Boek 2 van het Wetboek van Strafvordering (Besluit algemene bepalingen van het opsporingsonderzoek) KetenID [WGK012289]

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie en Veiligheid van [datum], nr. ...;

Gelet op de artikelen 2.1.6, 2.1.15, ook in verbinding met artikel 2.1.13, derde lid, en 2.8.19, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van [datum], nr. ...);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie en Veiligheid van , nr. .. ;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1.1.1

In dit besluit wordt verstaan onder de wet: het Wetboek van Strafvordering.

HOOFDSTUK 2

Toestemming College van procureurs-generaal voor uitoefening van bevoegdheden

Artikel 2.1.1 [artikel 140a huidige Wetboek van Strafvordering en Aanwijzing opsporingsbevoegdheden]

Als bevoegdheden in de zin van artikel 2.1.6 worden aangewezen de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 2.6.17 en 2.6.18 in verbinding met 2.6.4, 2.8.5, tweede lid, 2.8.11, tweede lid, 2.8.12, 2.8.16, 2.8.19, eerste lid, onderdeel c, en 2.10.59, van de wet.

HOOFDSTUK 3

Vastlegging van bevelen en van machtigingen en vorderingen daartoe

TITEL 3.1

Algemene bepalingen

Artikel 3.1.1 [artikelen 59, tweede en derde lid; 126g, vijfde en negende lid; 126o, vierde en zesde lid; 126za, tweede lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel dat op grond van de artikelen 2.5.1, 2.6.1, 2.7.1 en 2.8.1 van de wet afzonderlijk moet worden vastgelegd, worden de volgende gegevens vermeld:

- a. de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan het is gegeven;
- b. het strafbare feit;
- c. indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
- d. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de wettelijke voorwaarden voor uitoefening van de bevoegdheid zijn vervuld.

Artikel 3.1.2 [nieuw]

De gegevens die op grond van de bepalingen in dit hoofdstuk in een bevel moeten worden vermeld, worden eveneens vermeld in een machtiging van de rechter-commissaris en in een vordering van de officier van justitie tot het geven van de machtiging, indien het bevel op grond van de wet alleen na een daartoe verleende machtiging van de rechter-commissaris kan worden gegeven.

Artikel 3.1.3 [nieuw]

De gegevens die op grond van de bepalingen in dit hoofdstuk in een bevel moeten worden vermeld, worden ook vermeld in geval van een wijziging, aanvulling of verlenging van dat bevel, voor zover de wet daarin voorziet. Artikel 3.1.2 is van overeenkomstige toepassing.

TITEL 3.2

Bevoegdheden tot vrijheidsbeperking en vrijheidsbeneming

Artikel 3.2.1 [artikel 56b, tweede lid, en 59, eerste lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

Een bevel als bedoeld in de artikelen 2.5.10 en 2.5.13 van de wet voldoet aan de vereisten van artikel 3.1.1 en wordt gedagtekend en ondertekend.

TITEL 3.3

Bevoegdheden met betrekking tot het lichaam

Artikel 3.3.1 [nieuw]

1. In een bevel als bedoeld in artikel 2.6.1 van de wet wordt in aanvulling op artikel 3.1.1 tevens vermeld de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon ten aanzien van wie de bevoegdheid wordt uitgeoefend.
2. Artikel 3.1.1 en het eerste lid zijn van overeenkomstige toepassing op een bevel van de rechter-commissaris als bedoeld in artikel 2.6.25, tweede lid, van de wet.

TITEL 3.4

Bevoegdheden met betrekking tot voorwerpen en gegevens

AFDELING 3.4.1

Inbeslagneming van voorwerpen en teruggave en bewaring van inbeslaggenomen voorwerpen

Artikel 3.4.1 [artikel 94c, onderdeel b, huidige Wetboek van Strafvordering; nieuw]

1. In een vordering van de officier van justitie tot het verlenen van een machtiging van de rechter-commissaris als bedoeld in artikel 2.7.19, zesde lid, van de wet worden de volgende gegevens vermeld:

a. de gegevens bedoeld in artikel 3.1.1;
b. een omschrijving van het in beslag te nemen voorwerp of een maximumbedrag ter waarde waarvan het voornemen bestaat om daarvoor vatbare voorwerpen in beslag te nemen.

2. In de machtiging van de rechter-commissaris worden dezelfde gegevens vermeld, met dien verstande dat in het geval waarin in de vordering een maximumbedrag als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is vermeld, de rechter-commissaris in de machtiging het voorgenomen maximumbedrag aan waarde van in beslag te nemen voorwerpen vermeldt.

Artikel 3.4.2 [nieuw]

In geval een bevel tot teruggave van het inbeslaggenomen voorwerp als bedoeld in Boek 2, Afdeling 7.2.4, van de wet is gegeven, worden, in plaats van de gegevens uit artikel 3.1.1, de volgende gegevens in het bevel vermeld:

a. indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon aan wie het voorwerp is teruggegeven;
b. het voorwerp of de voorwerpen waarop het bevel betrekking heeft;
c. de wijze waarop aan het bevel uitvoering wordt gegeven.

AFDELING 3.4.2

Onderzoek van gegevens algemeen

Artikel 3.4.3 [nieuw]

In een bevel tot het verrichten van een ingrijpend stelselmatig onderzoek van gegevens als bedoeld in de artikelen 2.7.38 en 2.7.40 van de wet worden in aanvulling op artikel 3.1.1 de volgende gegevens vermeld:

a. een aanduiding van de digitale-gegevensdrager of digitale-gegevensdragers, of het geautomatiseerde werk of de geautomatiseerde werken waarop het bevel betrekking heeft;
b. een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de gegevens waarop het onderzoek zich richt.

Artikel 3.4.4 [nieuw]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.7.43, eerste lid, van de wet worden in plaats van de gegevens uit artikel 3.1.1 de volgende gegevens vermeld:

a. de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan het bevel is gegeven;
b. de wijze waarop uitvoering moet worden gegeven aan het bevel.

AFDELING 3.4.3

Verstrekking van gegevens ten behoeve van het onderzoek

Artikel 3.4.5 [artikelen 126n, vierde lid; 126na, derde lid; 126nb, derde lid; 126nc, vierde lid; 126nd, derde lid; 126ne, eerste lid; 126nf, vierde lid; 126ng, vijfde lid, huidige Wetboek van Strafvordering; nieuw]

1. In een bevel dat op grond van artikel 2.7.44 van de wet afzonderlijk moet worden vastgelegd, worden in plaats van de gegevens uit artikel 3.1.1 de volgende gegevens vermeld:
 - a. de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan het bevel is gegeven;
 - b. de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon tot wie het bevel is gericht;
 - c. indien bekend, de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon of personen op wie de te verstrekken gegevens betrekking hebben;
 - d. een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de gegevens waarvan de verstrekking wordt bevolen;
 - e. de termijn waarbinnen en de wijze waarop de gegevens moeten worden verstrekt.
2. In geval van toepassing van artikel 2.7.46, zesde lid, van de wet vermeldt het bevel in plaats van de gegevens uit het eerste lid, onderdeel b, een zo nauwkeurig mogelijk begrensde aanduiding van de kring van personen tot wie het bevel kan worden gericht.
3. In geval van toepassing van artikel 2.7.50, eerste lid, van de wet, vermeldt het bevel in plaats van de gegevens uit het eerste lid, onderdelen c en d, een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de uit te voeren bewerking.

Artikel 3.4.6 [zie de artikelen vermeld bij artikel 3.4.5]

Indien een bevel dat op grond van artikel 2.7.44 van de wet afzonderlijk moet worden vastgelegd alleen na een daartoe verleende machtiging van de rechter-commissaris kan worden gegeven, vermelden die machtiging en de daartoe strekkende vordering van de officier van justitie in aanvulling op artikel 3.4.5 de volgende gegevens:

- a. het strafbare feit, een omschrijving van het georganiseerd verband of het terroristisch misdrijf;
- b. indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte;
- c. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de wettelijke voorwaarden voor uitoefening van de bevoegdheid zijn vervuld.

Artikel 3.4.7 [artikel 126ni, derde lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.7.45 van de wet worden in plaats van de gegevens uit artikel 3.4.5 de volgende gegevens vermeld:

- a. de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan het bevel is gegeven;
- b. een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de gegevens die bewaard moeten worden en beschikbaar moeten worden gehouden;
- c. het tijdstip waarop de bewaring dient aan te vangen en de periode gedurende welke de gegevens beschikbaar moeten blijven;
- d. of artikel 2.7.45, tweede lid, van de wet van toepassing is.

Artikel 3.4.8 [artikelen 126n, eerste lid, onderdeel b, derde en vierde lid; 126ne, eerste lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.7.49 van de wet wordt in aanvulling op artikel 3.4.5 de periode vermeld waarover het bevel zich uitstrekt.

Artikel 3.4.9 [nieuw]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.7.52 van de wet worden in plaats van de gegevens uit artikel 3.4.5 de volgende gegevens vermeld:

- a. de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan het bevel is gegeven;
- b. de wijze waarop uitvoering moet worden gegeven aan het bevel.

AFDELING 3.4.4

Ontoegankelijkmaking en vernietiging van gegevens

Artikel 3.4.10 [artikel 125p, tweede lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.7.57 van de wet worden in plaats van de gegevens uit artikel 3.1.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. het strafbare feit;
- b. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat ontoegankelijkmaking van de gegevens noodzakelijk is om het strafbare feit te beëindigen of nieuwe strafbare feiten te voorkomen;
- c. welke gegevens ontoegankelijk moeten worden gemaakt.

TITEL 3.5

Heimelijke bevoegdheden

AFDELING 3.5.1

Algemene bepalingen

Artikel 3.5.1 [artikelen 126g, vijfde en negende lid; 126o, vierde en zesde lid; 126za, tweede lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel dat op grond van artikel 2.8.1 van de wet afzonderlijk moet worden vastgelegd, worden in aanvulling op artikel 3.1.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. het strafbare feit, een omschrijving van het georganiseerd verband of het terroristisch misdrijf;
- b. de naam of een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon ten aanzien van wie de bevoegdheid wordt uitgeoefend;
- c. de wijze waarop aan het bevel uitvoering moet worden gegeven;
- d. de geldigheidsduur van het bevel of het tijdstip waarop dan wel de periode waarbinnen aan het bevel uitvoering moet worden gegeven;
- e. bij toepassing van artikel 2.8.20 van de wet: dat het bevel wordt uitgevoerd door een persoon in de openbare dienst van een vreemde staat.

AFDELING 3.5.2

Bijzondere bepalingen

Artikel 3.5.2 [nieuw]

In een machtiging van de rechter-commissaris als bedoeld in artikel 2.8.3, tweede lid, van de wet en in de daartoe strekkende vordering van de officier van justitie worden de volgende gegevens vermeld:

- a. de wettelijke bevoegdheid door uitoefening waarvan de gegevens zijn verkregen;
- b. het strafbare feit, een omschrijving van het georganiseerd verband of het terroristisch misdrijf;
- c. ten aanzien van wie de bevoegdheid is uitgeoefend;
- d. een aanduiding van de bij de processtukken te voegen gegevens;
- e. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat het gegevens in de zin artikel 2.8.3, tweede lid, van de wet betreft.

Artikel 3.5.3 [artikel 126ff, derde lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.5, tweede lid, van de wet worden in plaats van de gegevens uit de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. het voorwerp of de voorwerpen waar het bevel betrekking op heeft;
- b. de bevoegdheid waarvan de uitoefening heeft geleid tot de in artikel 2.8.5, eerste lid,

van de wet bedoelde wetenschap;
c. voor zover mogelijk, de redenen waarom sprake is van een zwaarwegend opsporingsbelang;
d. het tijdstip waarop of de periode gedurende welke de verplichting tot inbeslagneming niet geldt.

Artikel 3.5.4 [artikel 126ffa, tweede lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.6, eerste lid, van de wet worden in plaats van de gegevens uit de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. een aanduiding van de kwetsbaarheid;
- b. voor zover mogelijk, de redenen waarom sprake is van een zwaarwegend opsporingsbelang.

Artikel 3.5.5 [artikel 126i, derde lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.10, eerste lid, van de wet worden in aanvulling op de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. de aard van de goederen, gegevens of diensten;
- b. of en zo ja welke strafbare handelingen bij de uitvoering van het bevel mogen worden verricht door de persoon die de bevoegdheid uitoefent.

Artikel 3.5.6 [artikel 126h, derde lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.12, eerste lid, van de wet worden in aanvulling op de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. in geval van toepassing van artikel 2.8.12, het eerste lid, onderdeel a, van de wet een omschrijving van de groep;
- b. of en zo ja welke strafbare handelingen bij de uitvoering van het bevel mogen worden verricht door de persoon die de bevoegdheid uitoefent, voor zover bij het geven van het bevel te voorzien.

Artikel 3.5.7 [artikel 126m, tweede lid, huidige Wetboek van Strafvordering; artikelen 19, 20 en 21 van het huidige Besluit technische hulpmiddelen Strafvordering]

1. In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.13, eerste lid, van de wet worden in aanvulling op de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. het nummer of een andere aanduiding waarmee de individuele gebruiker van de communicatiedienst wordt geïdentificeerd of de naam en, voor zover bekend, het adres van de gebruiker;
- b. een aanduiding van de aard en functionaliteiten van het technisch hulpmiddel of de technische hulpmiddelen waarmee de communicatie wordt vastgelegd.

2. Indien de officier van justitie toepassing geeft aan de artikelen 3.4.4, tweede lid, 3.4.5, tweede lid, of 3.4.6 van het Besluit heimelijke bevoegdheden, vermeldt hij dit in het bevel.

Artikel 3.5.8 [artikel 126nb, derde lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.14, eerste lid, van de wet worden in plaats van de gegevens uit de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 de volgende gegevens vermeld:

- a. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat voldaan is aan de voorwaarden voor toepassing van de artikelen 2.7.47, 2.8.13, eerste lid, of 2.8.18, eerste lid;
- b. de naam of een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon van wie het nummer moet worden verkregen;

c. de geldigheidsduur van het bevel of de periode waarbinnen aan het bevel uitvoering moet worden gegeven.

Artikel 3.5.9 [artikel 126l, derde lid, huidige Wetboek van Strafvordering; artikelen 19 en 20 van het huidige Besluit technische hulpmiddelen Strafvordering]

1. In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.15, eerste lid, van de wet worden in aanvulling op de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 voor zover bekend de volgende gegevens vermeld:
 - a. ten minste de naam van één van de personen die aan de communicatie deelnemen;
 - b. een aanduiding van de aard en functionaliteit van het technisch hulpmiddel of de technische hulpmiddelen waarmee de communicatie wordt vastgelegd;
 - c. bij toepassing van artikel 2.8.15, vierde of vijfde lid, van de wet: een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de besloten plaats of de woning waarop het bevel betrekking heeft.
2. Indien de officier van justitie toepassing geeft aan de artikelen 3.4.4, eerste lid, 3.4.5, eerste lid, of 3.4.6 van het Besluit heimelijke bevoegdheden, vermeldt hij dit in het bevel.

Artikel 3.5.10 [artikel 126nba, tweede lid, huidige Wetboek van Strafvordering; artikel 21 van het huidige Besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk]

1. In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.16, eerste lid, van de wet worden in aanvulling op de artikelen 3.1.1 en 3.5.1, eerste lid, onderdelen a tot en met d, de volgende gegevens vermeld:
 - a. zo mogelijk een nummer of een andere aanduiding waarmee de digitale-gegevensdrager of het geautomatiseerde werk kan worden geïdentificeerd en, indien bekend, dat de gegevens niet in Nederland zijn opgeslagen;
 - b. een aanduiding van de aard en functionaliteiten van het technische hulpmiddel dat wordt gebruikt voor de uitvoering van het bevel;
 - c. het onderdeel of de onderdelen van artikel 2.8.16, eerste lid, van de wet met het oog waarop het bevel wordt gegeven en, als dit het onderdeel a, d of e betreft, een duidelijke omschrijving van de te verrichten handelingen;
 - d. ten aanzien van welk deel van het geautomatiseerde werk en welke categorie van gegevens aan het bevel uitvoering wordt gegeven;
 - e. in het geval het een bevel als bedoeld in artikel 2.8.16, eerste lid, onderdeel c, van de wet betreft, een melding van het voornemen om een technisch hulpmiddel op een persoon te bevestigen.
2. Indien de officier van justitie toepassing geeft aan artikel 5.6.1, tweede lid, van [concept-besluit Boek 2, Hoofdstuk 8] vermeldt hij dit in het bevel.

Artikel 3.5.11 [nieuw]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.8.17 van de wet wordt in aanvulling op de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 een aanduiding vermeld waarmee de elders aanwezige digitale-gegevensdrager of het elders aanwezige geautomatiseerd werk kan worden geïdentificeerd.

Artikel 3.5.12 [artikelen: 126v, tweede lid; 126w, vierde lid; 126x, vierde lid; 126ij, vierde lid; 126z, vierde lid; 126zu, tweede lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

Bij het sluiten van een overeenkomst als bedoeld in artikel 2.8.19 van de wet legt de officier van justitie de volgende gegevens vast:

- a. de gegevens die zijn vermeld in de artikelen 3.1.1, onderdelen a, c en d, en 3.5.1, onderdelen a en b;
- b. indien van toepassing de gegevens die zijn vermeld in artikel 3.5.5, onderdeel a.

TITEL 3.6

Het verkennend onderzoek

Artikel 3.6.1 [nieuw]

In een bevel als bedoeld in artikel 2.9.1 van de wet worden de volgende gegevens vermeld:

- a. de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan het bevel is gegeven;
- b. een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verzamelingen van personen;
- c. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de wettelijke voorwaarden voor uitvoering van het verkennend onderzoek zijn vervuld;
- d. de geldigheidsduur van het bevel of de periode waarbinnen aan het bevel uitvoering wordt gegeven;
- e. bij toepassing van artikel 2.9.1, tweede lid, onderdeel b, van de wet: een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de bij wet ingestelde openbare registers waaruit de gegevens kunnen worden overgenomen.

TITEL 3.7

Bevoegdheden tot vastlegging en raadpleging van kentekengegevens

Artikel 3.7.1 [artikel 126jj, vierde lid, huidige Wetboek van Strafvordering]

In een bevel als bedoeld in artikel 6.5.13, derde lid, van de wet worden de volgende gegevens vermeld:

- a. de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan het bevel is gegeven;
- b. het doel, bedoeld in artikel 6.5.13, derde lid, onderdeel a of b, waarvoor de gegevens worden geraadpleegd;
- c. in het kader van welk opsporingsonderzoek dan wel ten behoeve van welke voortvluchtige de raadpleging plaatsvindt;
- d. het misdrijf en indien bekend de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de verdachte dan wel de voortvluchtige;
- e. de feiten of omstandigheden waaruit blijkt dat de raadpleging noodzakelijk is voor het doel, bedoeld in artikel 6.5.13, derde lid, onderdeel a of b;
- f. het tijdstip, de locatie en, voor zover bekend, het kenteken of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van het voertuig waarvan de gegevens worden geraadpleegd.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding en citeertitel

Artikel 4.1.1

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 4.1.2

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit algemene bepalingen van het opsporingsonderzoek.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

In dit besluit zijn regels opgenomen die op grond van Boek 2, Hoofdstuk 1, van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (verder: de wet) bij algemene maatregel van bestuur moeten of kunnen worden gesteld. Hoofdstuk 1 van Boek 2 betreft de algemene bepalingen van het opsporingsonderzoek.

Dit besluit valt uiteen in vier hoofdstukken. Hoofdstuk 1 bevat algemene bepalingen. In Hoofdstuk 2 worden de bevoegdheden aangewezen voor de uitoefening waarvan op grond van artikel 2.1.6 van de wet voorafgaande toestemming van het College van procureurs-generaal is vereist. Hoofdstuk 3 bevat de kern van dit besluit. Er zijn regels in opgenomen over de gegevens die moeten worden vermeld in bevelen, machtigingen en vorderingen in het opsporingsonderzoek. De grondslag voor het stellen van deze regels ligt in artikel 2.1.15, tweede lid, van de wet. Hoofdstuk 4 bevat een inwerkingtreedingsbepaling en de citeertitel van dit besluit.

In het artikelsgewijs deel van deze toelichting volgt een toelichting op de hoofdstukken, titels, afdelingen en artikelen van het besluit.

2. Uitvoeringsconsequenties

PM

3. Ontvangen adviezen

PM

ARTIKELSGEWIJS

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1.1.1

Dit hoofdstuk bestaat uit één bepaling met één definitie, te weten die van “de wet”. Waar in het vervolg van dit besluit over de wet wordt gesproken, wordt – evenals in de andere besluiten onder het nieuwe Wetboek van Strafvordering – bedoeld op het nieuwe Wetboek van Strafvordering.

HOOFDSTUK 2

Toestemming College van procureurs-generaal voor uitoefening van bevoegdheden

Artikel 2.1.6 van de wet bevat een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur bevoegdheden aan te wijzen die alleen kunnen worden uitgeoefend na voorafgaande toestemming van het College van procureurs-generaal. Het artikel is de opvolger van artikel 140a van het huidige Wetboek van Strafvordering, dat tot doel heeft de uitoefening van bepaalde ingrijpende bevoegdheden aan het toezicht van het College van procureurs-generaal te onderwerpen. In dit hoofdstuk worden de bevoegdheden aangewezen voor de uitoefening waarvan voorafgaande toestemming is vereist van het College van procureurs-generaal, dat daartoe wordt geadviseerd door de Centrale Toetsingscommissie (CTC). Het gaat om de bevoegdheid tot het verrichten van grootschalig DNA-onderzoek (artikelen 2.6.17 en 2.6.18 in verbinding met 2.6.4 van de wet), de uitzondering op het doorlaatverbod (artikel 2.8.5 van de wet), de ingrijpende variant van het stelselmatig inwinnen van informatie (artikel 2.8.11, tweede lid, van de wet), infiltratie (artikel 2.8.12 van de wet), de bevoegdheid tot het zich op afstand toegang verschaffen tot een digitale-gegevensdrager of een geautomatiseerd werk (de zogenoemde “hackbevoegdheid”, artikel 2.8.16 van de wet), burgerinfiltratie (artikel 2.8.19, eerste lid, onderdeel c, van de wet) en de kroongetuigenregeling (artikel 2.10.59 van de wet).

Artikel 2.1.1 [uitoefening bevoegdheden met toestemming College van procureurs-generaal]

In dit artikel wordt geregeld voor de uitoefening van welke bevoegdheden de officier van justitie voorafgaande toestemming nodig heeft van het College van procureurs-generaal. Daarbij is allereerst aangesloten bij wat daarover al is geregeld in artikel 140a van het huidige Wetboek van Strafvordering. In die bepaling zijn twee bevoegdheden genoemd voor de inzet waarvan voorafgaande toestemming van het College van procureurs-generaal is vereist. Het gaat om burgerinfiltratie en het bevel om een uitzondering te maken op het doorlaatverbod. Deze bevoegdheden worden ook in dit besluit opgenomen.

In beleidsregels van het openbaar ministerie, in het bijzonder de Aanwijzing opsporingsbevoegdheden, worden nog meer bevoegdheden genoemd voor de uitoefening waarvan de toestemming van het College van procureurs-generaal is vereist. Genoemd worden onder andere infiltratie door opsporingsambtenaren, het verrichten van een grootschalig DNA-onderzoek en het doen van toezeggingen aan getuigen (de kroongetuigenregeling, artikel 2.10.59 van de wet). Deze bevoegdheden zijn ook opgenomen in dit artikel. Dat geldt eveneens voor de meer ingrijpende vormen van het stelselmatig inwinnen van informatie (artikel 2.8.11, tweede lid, van de wet). In de memorie van toelichting bij artikel 2.8.11, tweede lid, van de wet is al aangekondigd dat

ook deze bevoegdheid alleen mag worden uitgeoefend nadat het College van procureurs-generaal daarvoor – daartoe geadviseerd door de CTC – toestemming heeft gegeven (Kamerstukken II 2022/23, 36327, nr. 3, p. 694).

Ten slotte wordt de bevoegdheid tot toegang op afstand tot een digitale-gegevensdrager of geautomatiseerd werk (artikel 2.8.16 van de wet) toegevoegd aan de reeks bevoegdheden voor de uitoefening waarvan het College van procureurs-generaal voorafgaande toestemming moet verlenen. Met de uitoefening van deze bevoegdheid wordt immers een zeer ingrijpende inbreuk gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van burgers. Daarbij moet worden bedacht dat met deze bevoegdheid toegang kan worden verkregen tot een zeer grote hoeveelheid gegevens van burgers (niet alleen de verdachte, maar ook de personen met wie hij communiceert of van wie hij gegevens bewaart). Deze omstandigheid, gecombineerd met het feit dat het niet alleen gaat om gegevens die al op de digitale-gegevensdrager of het geautomatiseerde werk aanwezig zijn, maar ook om gegevens die gedurende de looptijd van het bevel worden opgeslagen, maakt dat voorafgaande toestemming van het College van Procureurs-Generaal is vereist. In de memorie van toelichting bij het Wetsvoorstel computercriminaliteit III, waarin de hackbevoegdheid is geïntroduceerd, is – gelet daarop – ook aangegeven dat de voorgenomen inzet van deze bevoegdheid moet worden voorgelegd aan de CTC (Kamerstukken II 2015/16, 34372, nr. 3, p. 37-38).

De Aanwijzing opsporingsbevoegdheden bevat nog enkele andere gevallen waarin voorafgaande toestemming van het College van procureurs-generaal moet worden gevraagd. Genoemd worden het opnemen van vertrouwelijke communicatie met een technisch hulpmiddel in een woning of een daaraan gelijk te stellen ruimte, het opheffen van anonimiteit van bellers naar Meld Misdaad Anoniem, alle gevallen van het doorlaten van personen in het kader van mensensmokkel en inkomende en uitgaande rechtshulpverzoeken waarin de uitvoering van een van de opsporingsactiviteiten wordt verzocht waarvoor toestemming van College van procureurs-generaal is vereist. Voor deze situaties wordt in deze bepaling geen regeling getroffen. Het is ook niet de bedoeling om in dit besluit uitputtend te regelen voor de uitoefening van welke bevoegdheden toestemming van het College van Procureurs-Generaal is vereist. Net zoals dat nu het geval is, heeft het College van procureurs-generaal de vrijheid om – in aanvulling op wat in artikel 2.1.1 van dit besluit wordt geregeld – in de Aanwijzing opsporingsbevoegdheden op te nemen in welke gevallen voor de uitoefening van welke bevoegdheden voorafgaande toestemming van het College van Procureurs-Generaal is vereist.

Bij bevoegdheden waarvoor geldt dat bij het geven een bevel tot uitoefening daarvan een voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris is vereist, zal eerst toestemming van het College van procureurs-generaal worden verzocht en – nadat toestemming is gegeven – een machtiging van de rechter-commissaris worden gevorderd. Over de verhouding tussen de door het College van Procureurs-Generaal en de rechter-commissaris aan te leggen toets is ingegaan in de memorie van toelichting en de nota naar aanleiding van de verslagen bij de eerste vaststellingswet van het nieuwe wetboek (zie Kamerstukken II 2022/23, 36327, nr. 3, p. 697-698 en Kamerstukken II 2023/24, 36327, nr. 11 (vraag 221)). Hoewel de rechter-commissaris pas zal toetsen nadat het College van Procureurs-Generaal toestemming heeft gegeven voor de uitoefening van de bevoegdheid, staat deze volgorde er niet aan in de weg dat de vordering tot het verkrijgen van de machtiging al aan de rechter-commissaris wordt voorgelegd in een stadium waarin de vereiste toestemming van het College van Procureurs-Generaal nog niet is verkregen, zodat de rechter-commissaris zich alvast kan inlezen. Dat kan, zeker in zaken waarin spoed is geboden, dienstig zijn.

HOOFDSTUK 3

Vastlegging van bevelen en van machtigingen en vorderingen daartoe

Inleiding

Dit hoofdstuk geeft uitvoering aan artikel 2.1.15, tweede lid, van de wet. In dat artikellid is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld over de gegevens die afzonderlijk vastgelegde bevelen, machtigingen en vorderingen moeten bevatten. Als bevelen afzonderlijk moeten worden vastgelegd, betekent dit dat zij moeten zijn vastgelegd door degene die het bevel heeft gegeven (vgl. Kamerstukken II 2022/23, 36327, nr. 3, p. 379). Dat houdt in dat degene die het bevel geeft – meestal zal het gaan om de officier van justitie – dat bevel heeft ondertekend of in ieder geval het bevel zelf – al dan niet ondersteund door een parketmedewerker – heeft opgesteld. Daarin zit de meerwaarde van het vereiste van afzonderlijke vastlegging ten opzichte van het voor mondelinge bevelen geldende vereiste dat de inhoud daarvan op grond van de algemene verbaliseringsverplichting in een proces-verbaal moet worden vermeld (artikel 2.1.10 van de wet).

Het gaat in dit hoofdstuk merendeels om het overhevelen van voorschriften over de inhoud van afzonderlijk vastgelegde bevelen, machtigingen en vorderingen, die in het huidige wetboek op het niveau van de wet zijn terug te vinden, maar sommige bepalingen zijn afkomstig uit bestaande uitvoeringsbesluiten. In het nieuwe wetboek is bepaald in welke gevallen bevelen, machtigingen en vorderingen in het opsporingsonderzoek afzonderlijk moeten worden vastgelegd; in dit besluit is vervolgens bepaald welke gegevens moeten worden vastgelegd. Opneming in lagere regelgeving is verantwoord omdat het hier gaat om meer administratieve voorschriften rond de uitvoering van in de wet opgenomen en genormeerde bevoegdheden. In overeenstemming met het strafvorderlijke legaliteitsbeginsel is de inhoudelijke normering van de bevoegdheden in de wet zelf bepaald; de wet bepaalt wat kan worden bevolen of waartoe kan worden gemachtigd, in welke gevallen, en welke grenzen daarbij in acht zijn te nemen. Het is binnen deze wettelijke begrenzingen dat bij algemene maatregel van bestuur vervolgens wordt bepaald welke gegevens in een bevel, machtiging of vordering daartoe moeten worden vermeld.

In het huidige wetboek zijn de verplichtingen tot vermelding van de gegevens in bevelen opgenomen in een onoverzichtelijk woud aan gedetailleerde bepalingen. Bij de overheveling van deze voorschriften van de wet naar dit besluit is het aantal bepalingen sterk teruggebracht. Dat is bereikt door datgene wat deze voorschriften gemeenschappelijk hebben zoveel mogelijk algemeen te regelen. Daardoor en door de bepalingen in één samenhangende regeling te verwerken is de overzichtelijkheid en inzichtelijkheid van deze bepalingen ten opzichte van het huidige wetboek aanmerkelijk vergroot. Het is de bedoeling om hiermee een bijdrage te leveren aan het vergemakkelijken van hun toepassing in de praktijk; de compactere regeling die duidelijk aangeeft welke gegevens in welke bevelen moeten worden vermeld kan eenmalig in de geautomatiseerde systemen worden verwerkt, bijvoorbeeld door middel van een handzaam, waar aangewezen voor-ingevuld veld per soort bevel. Vooral door gestroomlijnde digitale verwerking kan een vermindering van administratieve lasten worden bereikt.

Dit hoofdstuk heeft, zoals hiervoor al kort werd benoemd, betrekking op gegevens die moeten worden vermeld in bevelen, machtigingen en vorderingen die op grond van de wet afzonderlijk moeten worden vastgelegd. Wat betreft bevelen blijkt uit artikel 2.1.13, eerste lid, van de wet dat het in de context van artikel 2.1.15, tweede lid, van de wet gaat om in het opsporingsonderzoek gegeven bevelen van de rechter-commissaris, de officier van justitie, de hulpofficier van justitie en de (gewone) opsporingsambtenaar.

Wat betreft machtigingen en vorderingen daartoe blijkt uit artikel 2.1.14 van de wet dat het daarbij gaat om in het kader van het opsporingsonderzoek gegeven machtigingen van de rechter-commissaris en vorderingen van de officier van justitie tot het verlenen van een dergelijke machtiging.

Uit de wet blijkt verder dat afzonderlijke vastlegging van machtigingen van de rechter-commissaris en van vorderingen van de officier van justitie tot het geven van deze machtigingen steeds verplicht is (artikel 2.1.14, tweede en vierde lid, van de wet). Bij bevelen is afzonderlijk vastleggen echter alleen verplicht wanneer de wet dat bepaalt (artikel 2.1.13, eerste en derde lid, van de wet). Daarbij is het uitgangspunt gehanteerd dat afzonderlijke vastlegging is voorgeschreven als is voldaan aan één van de criteria die in de memorie van toelichting op artikel 2.1.13 van de wet zijn weergegeven. Zoals in die memorie van toelichting is uiteengezet, is dit uitgangspunt verantwoord omdat in gevallen waarin de wet geen afzonderlijke vastlegging voorschrijft, relevant is dat opsporingsambtenaren op grond van artikel 2.1.10, tweede lid, van de wet in het proces-verbaal tevens de feiten en omstandigheden moeten vastleggen die voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de opsporing van belang zijn. In het bijzonder vermelden zij of hun een bevel is gegeven tot het uitoefenen van een bevoegdheid, tenzij een dergelijk bevel al afzonderlijk is vastgelegd. Deze bepalingen bieden een toereikende waarborg dat in gevallen waarin afzonderlijke vastlegging niet is voorgeschreven, toch in het proces-verbaal kan worden teruggevonden wat voor de beoordeling van de rechtmatigheid van de opsporing van belang is. Zo is het vereiste uit het huidige wetboek dat een bevel tot stelselmatige observatie afzonderlijk moet worden vastgelegd, niet in de wet overgenomen. Voortaan geldt voor dat bevel dus niet langer een plicht tot afzonderlijke vastlegging. Maar op grond van artikel 2.1.10, tweede lid, van de wet moet de opsporingsambtenaar die het bevel stelselmatige observatie uitvoert wel in het proces-verbaal vermelden dat het bevel is gegeven en voor welke periode.

De voorschriften uit dit besluit over welke gegevens moeten worden vermeld, gelden alleen ten aanzien van bevelen die op grond van de wet afzonderlijk moeten worden vastgelegd. Op mondelinge bevelen heeft dit besluit geen betrekking. Wet noch besluit staat echter eraan in de weg om een bevel waarvoor geen vastleggingsplicht geldt, toch afzonderlijk vast te leggen als daar aanleiding toe bestaat.

Afzonderlijke vastlegging buiten de context van bevelen, machtigingen en vorderingen

Zoals hiervoor aan de orde kwam heeft dit hoofdstuk alleen betrekking op bevelen, machtigingen en vorderingen ten aanzien waarvan de wet afzonderlijke vastlegging voorschrijft. Het bevat voorschriften over wat er moet worden opgenomen in een afzonderlijk vastgelegd bevel of een afzonderlijk vastgelegde vordering of machtiging. De reden daarvan is dat in het algemeen alleen ten aanzien van bevelen, machtigingen en vorderingen is voorzien in een wettelijke grondslag om over de inhoud daarvan bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen. In een enkel geval schrijft de wet ook buiten de context van bevelen, machtigingen en vorderingen afzonderlijke vastlegging van bij algemene maatregel van bestuur bepaalde gegevens voor. Dat is het geval ten aanzien van gegevens die bij het sluiten van een overeenkomst tot het verlenen van bijstand door burgers bij uitoefening heimelijke bevoegdheden moeten worden vastgelegd (artikel 2.8.19, derde lid, van de wet). Daarom bevat dit hoofdstuk ook een bepaling waarin wordt voorgeschreven welke gegevens in de context van deze overeenkomst afzonderlijk worden vastgelegd. Voor een nadere toelichting wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting op artikel 3.5.12.

In dit verband verdient aandacht dat de wet soms ook afzonderlijke vastlegging voorschrijft in de context van het verlenen van toestemming voor onderzoekshandelingen (artikel 2.1.17, eerste lid, van de wet). Dat houdt concreet in

dat de toestemming voor het verrichten van bepaalde onderzoekshandelingen afzonderlijk moet worden vastgelegd (zie bijvoorbeeld artikel 2.6.3, tweede lid, van de wet). Ook als afstand wordt gedaan van inbeslaggenomen voorwerpen, moet de verklaring van afstand afzonderlijk worden vastgelegd (artikel 2.7.27, derde lid, van de wet). De wet bevat geen grondslag om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over de gegevens die in dit verband moeten worden vastgelegd. Dit besluit bevat dan ook geen regels over het afzonderlijk vastleggen van toestemming of het afzonderlijk vastleggen van afstand van inbeslaggenomen voorwerpen. Voor beide wilsverklaringen verdient in algemene zin opmerking dat – als zij schriftelijk worden vastgelegd – van belang is dat degene die toestemming geeft dan wel afstand doet op schrift ondubbelzinnig tot uitdrukking brengt dat hij toestemming geeft dan wel afstand doet. Die wilsuiting kan op verschillende manieren afzonderlijk worden vastgelegd. Het kan gaan om een verklaring die degene die toestemming geeft dan wel afstand doet zelf heeft opgesteld en al dan niet van een handtekening heeft voorzien. Het kan ook gaan om een apart, door de opsporingsambtenaar opgemaakt formulier dat door degene die toestemming geeft dan wel afstand doet is ondertekend. Of het kan gaan om een passage in een proces-verbaal waarin wordt geverbaliseerd dat door de ondergetekende toestemming is gegeven voor een bepaalde onderzoekshandeling dan wel afstand is gedaan van een bepaald inbeslaggenomen voorwerp, welke passage is ondertekend door de betrokkene. Door ondertekening geeft de betrokkene expliciet te kennen dat hij de inhoud van het formulier dan wel het proces-verbaal zijn verklaring van afstand of toestemming tot uitdrukking brengt.

Bijzondere verbaliseringsverplichtingen

In een eerdere conceptversie van dit besluit was de inhoud van dit hoofdstuk opgenomen in Hoofdstuk 4. In Hoofdstuk 3 werd uitvoering gegeven aan de op grond van artikel 2.1.10, zesde lid, van de wet gegeven mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen over de uitvoering van de in artikel 2.1.10 neergelegde verbaliseringsverplichting. In het bijzonder waren in dat hoofdstuk de bepalingen opgenomen die in het huidige wetboek voorschrijven welke gegevens in het proces-verbaal moeten worden vermeld in gevallen waarin derden zijn bevolen gegevens te verstrekken. Over dergelijke “bijzondere verbaliseringsverplichtingen” is in de memorie van toelichting bij de eerste vaststellingswet opgemerkt dat zij niet uit het huidige wetboek worden overgenomen als deze geen toegevoegde waarde hebben naast de algemene verbaliseringsplicht van artikel 2.1.10 (Kamerstukken II 2022/23, 36327, nr. 3, p. 369). Maar dit uitgangspunt laat onverlet dat voorschriften kunnen worden gegeven over de inhoud van wat of de wijze waarop moet worden geverbaliseerd. Een voorbeeld daarvan vormen de bepalingen over de gegevens die in een proces-verbaal van verhoor moeten worden vermeld (zie onder andere artikel 2.3.3 van de wet). Het genoemde uitgangspunt geldt ook voor de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen over de uitvoering van de wettelijke verbaliseringsplicht. Een en ander brengt mee dat bijzondere wettelijke verbaliseringsplichten uit het huidige wetboek die geen toegevoegde waarde hebben, evenmin terugkeren in de lagere regelgeving onder de wet. Hetzelfde geldt voor bijzondere verbaliseringsverplichtingen die op dit moment zijn opgenomen in algemene maatregelen van bestuur. Maar waar daar aanleiding toe is, kunnen voorschriften worden opgenomen over de inhoud van wat moet worden geverbaliseerd. Die aanleiding is gezien voor de bepalingen die in het huidige wetboek voorschrijven welke gegevens in het proces-verbaal moeten worden vermeld in gevallen waarin derden zijn bevolen gegevens te verstrekken. Hoewel nog steeds de wens bestaat om de hiervoor genoemde bijzondere verbaliseringsverplichting te handhaven, verdient het bij nader inzien de voorkeur om deze – samen met bijzondere verbaliseringsverplichtingen uit bestaande uitvoeringsbesluiten die worden gehandhaafd – op te nemen in de uitvoeringsbesluiten van de bevoegdheden waarop zij betrekking hebben. Het is namelijk moeilijk om de uiteenlopende verplichtingen, die

bovendien regelmatig zijn “ingekapseld” in of gekoppeld aan andere regels over de uitvoering van een bevel (zoals een registratieverplichting), op een uniforme en tegelijkertijd toegankelijke wijze over te nemen in het onderhavige besluit. Daarom is ervoor gekozen om de bijzondere verbaliseringsverplichtingen die worden behouden, op te nemen in de uitvoeringsbesluiten waarin de materie aan de orde komt waarop de verbaliseringsverplichtingen inhoudelijk betrekking hebben. Dat betekent concreet dat de aanvankelijk in dit hoofdstuk opgenomen regels over de gegevens die moeten worden vermeld in een proces-verbaal in gevallen waarin derden zijn bevolen gegevens te verstrekken, zullen worden neergelegd in het besluit bevoegdheden met betrekking tot voorwerpen en gegevens (Boek 2, Hoofdstuk 7).

Net als het geval is bij bijzondere verbaliseringsverplichtingen, geldt dat niet alleen in het huidige Wetboek van Strafvordering, maar ook in de bestaande uitvoeringsbesluiten soms eisen zijn opgenomen die worden gesteld aan de inhoud van bevelen. Voor zover het gaat om eisen aan de inhoud van bevelen die afzonderlijk moeten worden vastgelegd, worden deze wel ondergebracht in het onderhavige besluit. Anders dan bij bijzondere verbaliseringsverplichtingen – die, zoals hiervoor is toegelicht, worden neergelegd in de uitvoeringsbesluiten waarop zij betrekking hebben – geldt dat de eisen die worden gesteld aan de inhoud van bevelen uit bestaande uitvoeringsbesluiten op vrij eenvoudige en uniforme wijze kunnen worden neergelegd het onderhavige besluit. Zij worden samen gegroepeerd met de eisen die zijn overgenomen uit het huidige Wetboek van Strafvordering. Eén en ander dient de overzichtelijkheid: het is in één oogopslag duidelijk welke gegevens in welke gevallen in het bevel moeten worden vermeld.

TITEL 3.1

Algemene bepalingen

Artikel 3.1.1 [algemene bepaling]

In dit artikel is een algemene bepaling opgenomen over de gegevens die moeten worden vermeld in bevelen die op grond van de artikelen 2.5.1 (vrijheidsbenemende bevoegdheden), 2.6.1 (bevoegdheden met betrekking tot het lichaam), 2.7.1 (bevoegdheden met betrekking tot voorwerpen en gegevens) en 2.8.1 (heimelijke bevoegdheden) van de wet afzonderlijk moeten worden vastgelegd. Het gaat daarbij om gegevens die in beginsel in elk bevel moeten worden vermeld. In de volgende titels van dit hoofdstuk is vervolgens – bij bevelen waarvoor dat relevant is – bepaald welke gegevens in aanvulling op de algemene bepaling of juist in plaats daarvan moeten worden vermeld.

Vanuit het streven om in de algemene bepaling zoveel mogelijk uniforme terminologie te gebruiken, wijken de formuleringen van de te vermelden gegevens wat betreft bevelen tot inverzekeringstelling en tot verlenging van de inverzekeringstelling enigszins af van de formuleringen in artikel 59, tweede en derde lid, van het huidige Wetboek van Strafvordering. Zo moeten op grond van onderdeel d de feiten of omstandigheden worden vermeld waaruit blijkt dat de wettelijke voorwaarden voor uitoefening van de bevoegdheid zijn vervuld. Die omvatten de “grond” waarop het bevel is uitgevaardigd en de omstandigheden die tot het aannemen van deze grond hebben geleid (zie artikel 59, tweede lid, van het huidige Wetboek van Strafvordering). Praktisch betekent dit dat in een bevel tot inverzekeringstelling moet worden aangegeven dat en waarom de inverzekeringstelling in het belang van het onderzoek is. Indien de officier van justitie het bevel tot inverzekeringstelling verlengt zal in het bevel tot verlenging moeten worden aangegeven dat en waarom de verlenging van de inverzekeringstelling dringend noodzakelijk is.

Artikel 3.1.2 [algemene bepaling over de inhoud van machtigingen en vorderingen]

De gegevens die op grond van dit hoofdstuk in bevelen moeten worden vermeld, moeten ook worden vermeld in de daaraan voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris tot het geven van zulke bevelen en in de vordering van de officier van justitie tot het verlenen van deze machtiging, in gevallen waarin voor het geven van het bevel op grond van de wet een machtiging van de rechter-commissaris is vereist. In een digitaal strafproces kan daaraan eenvoudig uitvoering worden gegeven. Het artikel staat niet in de weg aan een werkwijze waarin deze gegevens in de vordering voluit worden vermeld, waarna in de machtiging voor de desbetreffende gegevens naar de vordering wordt verwezen, bijvoorbeeld via een hyperlink.

Artikel 3.1.3 [algemene bepaling over een wijziging, aanvulling of verlenging van bevelen]

Bij de heimelijke bevoegdheden en bij enkele bevoegdheden met betrekking tot gegevens voorziet de wet in de mogelijkheid om een bevel te wijzigen, aan te vullen of te verlengen. In dat geval volgt uit deze algemene bepaling dat in geval van wijziging, verlenging of aanvulling van het bevel, dezelfde gegevens moeten worden vermeld als die op grond van dit hoofdstuk in het bevel moeten worden opgenomen (eerste zin). Tevens is artikel 3.1.2 van overeenkomstige toepassing verklaard (tweede zin). Daaruit volgt dat artikel 3.1.2 ook geldt wanneer voor een wijziging, verlenging of aanvulling van een bevel op grond van de wet een machtiging van de rechter-commissaris is vereist. In dat geval moeten de desbetreffende gegevens ook in die machtiging, en in de vordering van de officier van justitie tot het verlenen van de machtiging, worden vermeld.

TITEL 3.2

Bevoegdheden tot vrijheidsbeperking en vrijheidsbeneming

Artikel 3.2.1 [artikel 56b, tweede lid, en 59, eerste lid]

In deze bepaling wordt geregeld dat een bevel als bedoeld in de artikelen 2.5.10 (verlenging termijn ophouden voor onderzoek) en 2.5.13 (inverzekeringstelling) van de wet voldoet aan de vereisten van artikel 3.1.1 van dit besluit en wordt gedagtekend en ondertekend. Dat is conform het bestaande recht, zie daartoe de artikelen 56b, tweede lid, en 59, eerste lid, van het huidige Wetboek van Strafvordering.

TITEL 3.3

Bevoegdheden met betrekking tot het lichaam

Artikel 3.3.1 [bevoegdheden met betrekking tot het lichaam]

Eerste lid

In dit lid is aangegeven welke gegevens in aanvulling op de algemene bepaling van artikel 3.1.1 moeten worden vermeld in bevelen die betrekking hebben op de uitoefening van bevoegdheden met betrekking tot het lichaam, en waarvoor op grond van de wet een afzonderlijke vastleggingsplicht geldt. Het betreft de naam van degene ten aanzien van wie de bevoegdheid wordt uitgeoefend. Dat kan namelijk ook een ander dan de verdachte zijn.

Tweede lid

De gegevens die in bevelen ten aanzien van bevoegdheden met betrekking tot het lichaam moeten worden vermeld, moeten ook worden vermeld als het bevel door de rechter-commissaris is gegeven.

TITEL 3.4

Bevoegdheden met betrekking tot voorwerpen en gegevens

Deze titel bevat bepalingen over de gegevens die in bevelen moeten worden vermeld die op grond van de wettelijke bevoegdheden met betrekking tot voorwerpen en gegevens kunnen worden gegeven. Het gaat daarbij alleen om die bevelen waarvan in de wet is voorgeschreven dat deze afzonderlijk moeten worden vastgelegd. Bij die vastlegging moeten vervolgens in aanvulling op de algemene bepaling van artikel 3.1.1 of juist in afwijking daarvan de gegevens worden vermeld die in de bepalingen van deze titel zijn opgenomen.

De titel bestaat uit vier afdelingen. Afdeling 3.4.1 bevat enkele bepalingen over gegevens die moeten worden vermeld in bevelen tot de inbeslagneming van voorwerpen en de bewaring en teruggave daarvan. Daarna volgt Afdeling 3.4.2 waarin is geregeld welke gegevens moeten worden opgenomen in bevelen die betrekking hebben op het onderzoek van gegevens zoals dat in Boek 2, Afdeling 7.3.2, van de wet is geregeld. De meest omvangrijke afdeling is Afdeling 3.4.3 die gaat over de gegevens die moeten worden opgenomen in bevelen aan derden tot het verstrekken van gegevens. Afdeling 3.4.4 ten slotte behandelt de gegevens die moeten worden vermeld in een bevel tot ontoegankelijkmaking of vernietiging van gegevens.

AFDELING 3.4.1

Inbeslagneming van voorwerpen en teruggave en bewaring van inbeslaggenomen voorwerpen

Artikel 3.4.1 [conservatoire inbeslagneming]

In dit artikel is bepaald welke gegevens moeten worden vermeld in een machtiging van de rechter-commissaris tot conservatoire inbeslagneming van voorwerpen en in de vordering van de officier van justitie tot het verlenen van een dergelijke machtiging.

Eerste lid, onderdeel a, en tweede lid

In deze bepaling is herhaald dat ook de gegevens uit de algemene bepaling van artikel 3.1.1 moeten worden vermeld. Deze herhaling is nodig omdat het hier niet gaat om een machtiging tot het geven van een bevel. Dat maakt dat de algemene bepaling op deze machtiging niet automatisch van toepassing is.

Eerste lid, onderdeel b, en tweede lid

Met de mogelijkheid om in plaats van een in beslag te nemen voorwerp een maximumbedrag te vermelden ter waarde waarvan het voornemen bestaat om daarvoor vatbare voorwerpen in beslag te nemen, is geen wijziging beoogd ten opzichte van het huidige recht. Met de vermelding van het maximumbedrag is het bedrag bedoeld waarvoor de beslaglegger een vordering op de beslagdebiteur pretendeert en verhaal beoogt te zoeken. Het is dus geen maximumbedrag waarvoor het beslag mag worden gelegd. Om die reden wordt in het tweede lid gesproken over het *voorgenomen* maximumbedrag dat in de machtiging van de rechter-commissaris wordt vermeld. De reden waarom het gewenst is het voorgenomen maximumbedrag desondanks ook in de machtiging van de rechter-commissaris te vermelden is vanwege de kenbaarheid voor derden, die in de beslagen voorwerpen mogelijk ook verhaalsobjecten voor hun vorderingen zien, en vanwege het kunnen aanbieden van een zekerheidstelling (zie

nader ECLI:NL:HR:2006:AU4691, NJ 2006/589).

Artikel 3.4.2 [teruggave en bewaring van inbeslaggenomen voorwerpen]

Dit artikel betreft bevelen die betrekking hebben op het afhandelen van het beslag op voorwerpen. Deze bevelen moeten op grond van artikel 2.7.1 van de wet met het oog op een doelmatige en controleerbare afhandeling afzonderlijk worden vastgelegd (zie nader de memorie van toelichting bij artikel 2.7.1 van de wet). De algemene bepaling van artikel 3.1.1 van dit besluit stelt te strenge eisen om onverkort op deze categorie van bevelen van toepassing te kunnen zijn. Daarom is voorzien in een "light-versie" die aansluit bij de maatregelen die worden genomen ter verbetering van het beslagproces (verbetering informatievoorziening en organisatorische inbedding bij alle ketenpartners). Voorgeschreven wordt dat daarin, indien bekend, de naam of anderszins een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon aan wie het voorwerp is teruggegeven wordt vermeld en dat het voorwerp of de voorwerpen waarop het bevel betrekking heeft wordt of worden aangeduid, als ook de wijze waarop aan het bevel uitvoering moet worden gegeven.

AFDELING 3.4.2

Onderzoek van gegevens algemeen

Deze afdeling bevat enkele aanvullende bepalingen over gegevens die moeten worden vermeld in bevelen die verband houden met het onderzoek van gegevens.

Artikel 3.4.3 [ingrijpend stelselmatig onderzoek van gegevens]

Uit de algemene bepalingen van Titel 3.1 volgt ook met betrekking tot een ingrijpend stelselmatig onderzoek welke gegevens moeten worden vermeld in een bevel tot een dergelijk onderzoek, in de machtiging van de rechter-commissaris tot het geven van een dergelijk bevel en in de vordering van de officier van justitie tot het geven van de machtiging. Dit artikel voegt daaraan, in verband met het karakter van een ingrijpend stelselmatig onderzoek, een tweetal gegevens toe. Het artikel geldt bij het bevel tot het verrichten van onderzoek van gegevens (artikel 2.7.38 van de wet) en bij het bevel tot het verrichten van een netwerkzoeking (artikel 2.7.40 van de wet).

Onderdeel a schrijft voor dat het bevel tot een ingrijpend stelselmatig onderzoek een aanduiding bevat van de digitale-gegevensdrager of het geautomatiseerde werk waarin het onderzoek van gegevens wordt uitgevoerd. Tijdens een betreding of doorzoeking kan er ter plaatse sprake zijn van meerdere aanwezige digitale-gegevensdragers of geautomatiseerde werken die gegevens kunnen bevatten die voor het opsporingsonderzoek benodigd zijn. Ook kunnen er in een bepaald opsporingsonderzoek meerdere digitale-gegevensdragers of geautomatiseerde werken zijn inbeslaggenomen. Zoals in de memorie van toelichting op de wet is uiteengezet maakt de wet het mogelijk om een bevel tot het verrichten van een onderzoek van gegevens op meerdere apparaten betrekking te laten hebben. In lijn met deze mogelijkheid bepaalt onderdeel a dat in het bevel ook meerdere apparaten kunnen worden aangeduid waaraan een onderzoek van gegevens wordt uitgevoerd. Zo kan bijvoorbeeld worden bepaald dat het onderzoek van gegevens alle apparaten betreft die zijn of worden aangetroffen bij de doorzoeking van plaats X. Het is met andere woorden dus niet zo dat in dergelijke gevallen voor elk apparaat een afzonderlijk bevel nodig is. In het proces-verbaal waarin verslag wordt gedaan van de uitvoering van het onderzoek van gegevens moeten opsporingsambtenaren uiteraard nauwkeurig relateren aan welk apparaat welke gegevens zijn ontleend.

In geval van een netwerkzoeking met een ingrijpend stelselmatig karakter kan in het bevel worden volstaan met een aanduiding van de digitale-gegevensdrager of het geautomatiseerd werk van waaraf de netwerkzoeking wordt uitgevoerd.

Onderdeel b schrijft voor dat het bevel een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding bevat van de gegevens waarop het onderzoek zich richt. Het zal afhankelijk van het voorliggende onderzoek zijn, hoe nauwkeurig die omschrijving kan zijn. Soms is op voorhand niet duidelijk waar men precies naar op zoek is, en zal de omschrijving vrij ruim zijn. Maar als op voorhand duidelijk is dat het om specifieke gegevens gaat waar de opsporing over wil komen te beschikken, dient de zoektocht tot die gegevens te worden beperkt. Denkbaar is bijvoorbeeld dat het bevel zich beperkt tot het onderzoek van de in de digitale-gegevensdrager of het geautomatiseerde werk opgeslagen contactgegevens, foto's of chatgeschiedenis.

Artikel 3.4.4 [ontsleutelingsbevel]

Dit artikel bepaalt welke gegevens moeten worden vermeld in een ontsleutelingsbevel. Vermeld moet onder meer worden op welke wijze uitvoering moet worden gegeven aan het bevel. Het gaat daarbij om de wijze waarop moet worden bewerkstelligd dat de betrokkene toegang verleent tot de digitale-gegevensdrager of het geautomatiseerde werk dan wel zich daarop bevindende versleutelde gegevens. Omdat een bevel als bedoeld in artikel 2.7.43, eerste lid, zich richt tot degene van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij het apparaat of de gegevens kan ontsleutelen, wordt in het bevel niet vermeld op welke gegevens het onderzoek zich richt of naar welke gegevens men op zoek is (voor zover dat bekend is).

AFDELING 3.4.3

Verstrekking van gegevens ten behoeve van het onderzoek

Deze afdeling bevat bepalingen over welke gegevens moeten worden vermeld in een bevel tot het verstrekken van gegevens. Een afzonderlijke afdeling is nodig omdat het hier gaat om bevelen die tot derden zijn gericht. Aan de inhoud van deze bevelen moeten daarom andere eisen worden gesteld dan aan bevelen die zijn gericht tot een opsporingsambtenaar met het oog op het verrichten van bepaalde opsporingshandelingen. Daarom wordt bij deze bevelen als uitgangspunt afgeweken van de algemene bepaling van artikel 3.1.1.

Artikel 3.4.5 [bevel verstrekken gegevens]

Dit artikel bepaalt welke gegevens in het algemeen in bevelen tot het verstrekken van gegevens moeten worden vermeld. Het gaat om bevelen uit Boek 2, Afdeling 7.3.3, waarvoor een wettelijke afzonderlijke vastleggingsplicht geldt. Die bevelen moeten op grond van de wet meestal vooraf worden vastgelegd. In geval van dringende noodzaak kan dat achteraf worden gedaan (vgl. artikel 2.1.13 van de wet). In beide gevallen moeten ze de gegevens bevatten die in dit artikel zijn vermeld. In de op deze bepaling volgende artikelen uit deze afdeling zijn telkens voor afzonderlijke categorieën van bevelen nadere regels gegeven. Het kan gaan om bevelen waarin andere gegevens moeten worden vermeld dan volgens de basisbepaling van artikel 3.4.5 het geval is. Het kan ook gaan om bevelen waarin ten opzichte van die basisbepaling extra gegevens moeten worden vermeld.

De gegevens die op grond van deze bepaling moeten worden opgenomen in een bevel, moeten ook op basis van het huidige recht worden vermeld aan degene tot wie het bevel zich richt (in het huidige Wetboek van Strafvordering wordt nog gesproken over "een

vordering". In het nieuwe wetboek wordt dit vervangen door "een bevel"). Het zijn gegevens die de ontvanger van het bevel moet krijgen, om te kunnen beoordelen wat de wettelijke grondslag is voor het geven van het bevel en op welke wijze hij daaraan uitvoering moet geven. De ontvanger van het bevel moet uiteraard weten welke gegevens (al dan niet van een specifiek aangewezen persoon) hij moet verstrekken. Door naar de ontvanger van het bevel toe te specificeren om welke gegevens het gaat, wordt ook gewaarborgd dat de opsporing alleen komt te beschikken over de voor het lopende onderzoek relevante gegevens. Een onnodige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de persoon wiens gegevens het betreft, wordt met andere woorden voorkomen.

Zoals hiervoor al werd genoemd, geldt deze bepaling niet voor bevelen die niet afzonderlijk hoeven te worden vastgelegd. Het gaat dan om de bevelen, bedoeld in artikel 2.7.44, tweede lid, van de wet: het bevel tot het verstrekken van camerabeelden (artikel 2.7.46, vierde lid, onderdeel e, van de wet) en de mogelijkheid om zogenoemde voorvragen te stellen (artikel 2.7.46, vijfde lid, van de wet). Daarbij verdient opmerking dat een bevel tot het verstrekken van camerabeelden, bedoeld in artikel 2.7.46, vierde lid, onderdeel e, van de wet wel achteraf moet worden vastgelegd (op grond van artikel 2.7.44, tweede lid, tweede zin, van de wet). In dat kader kan worden aangesloten bij de gegevens die zijn opgenomen in artikel 3.4.5, met dien verstande dat "de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding van de persoon of personen op wie de te verstrekken gegevens betrekking hebben" (artikel 3.4.5, eerste lid, onderdeel d) hier niet hoeft te worden opgenomen. Camerabeelden hebben immers niet zozeer betrekking op een specifieke persoon, maar op een specifieke locatie op een specifiek tijdstip.

Eerste lid

Onderdeel b is nieuw ten opzicht van het huidige recht. Het expliciteert dat een bevel de naam of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding moet vermelden van degene tot wie het is gericht.

Tweede lid

Artikel 2.7.46, zesde lid, van de wet bevat de mogelijkheid van een "generiek" bevel. Degene die bevoegd is een bevel te geven, kan daarin bepalen dat dit, voor zover het betrekking heeft op andere dan gevoelige gegevens, gedurende een periode van twee weken, opeenvolgend of gelijktijdig ten aanzien van een ieder van wie redelijkerwijs kan worden vermoed dat hij toegang heeft tot die gegevens, kan worden gegeven. Zoals in de memorie van toelichting bij de wet is aangegeven moet degene die het bevel geeft de proportionaliteit in acht nemen. In aansluiting daarop is in het tweede lid van onderhavig artikel bepaald dat een generiek bevel weliswaar niet de naam (of anders een zo nauwkeurig mogelijke aanduiding) van de persoon behoeft te vermelden tot wie het is gericht, maar wel een zo nauwkeurig mogelijk begrensde aanduiding van de kring van personen tot wie het kan worden gericht. Bijvoorbeeld alle autoverhuurbedrijven in een bepaalde regio of alle banken.

Derde lid

Dit lid heeft betrekking op het bevel tot het verrichten van een data-analyse door een derde (artikel 2.7.50, eerste lid, van de wet). Het gaat bij de uitoefening van deze bevoegdheid niet om het (direct) verstrekken van gegevens, maar om het bewerken van beschikbare gegevens om daarna de daaruit voortkomende gegevens aan de opsporing te verstrekken. Gelet daarop, wordt aan een dergelijk bevel niet de eis gesteld dat het vermeldt op welke persoon de te verstrekken gegevens betrekking hebben en welke gegevens moeten worden verstrekt (artikel 3.4.5, eerste lid, onderdelen c en d). Dat zal immers in geval van een bevel tot het verrichten van een data-analyse niet altijd bekend zijn. In plaats daarvan wordt in dit lid de eis gesteld dat het bevel een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving bevat van de aan de gegevens uit te voeren bewerking.

Artikel 3.4.6 [machtiging en vordering in verband met het verstrekken van gegevens]

Uit de algemene bepaling van artikel 3.1.2 volgt dat in een machtiging van de rechter-commissaris en in een vordering van de officier van justitie tot het verlenen van de machtiging dezelfde gegevens moeten worden vermeld als die zijn opgenomen in het bevel voor het geven waarvan de machtiging wordt gevorderd. In het geval voor een bevel tot het verstrekken van gegevens op grond van de wet een machtiging van de rechter-commissaris is vereist, moeten in die machtiging en vordering dus de gegevens worden vermeld die in artikel 3.4.5 zijn opgesomd. Het nu toegelichte artikel (3.4.6) bepaalt dat in aanvulling daarop ook de in dit artikel bedoelde gegevens moeten worden vermeld. Anders dan uit het bevel dat tot de derde wordt gericht, moet uit de vordering van de officier van justitie en de machtiging van de rechter-commissaris tot het geven van dat bevel onder meer kunnen worden afgeleid om welk strafbaar feit het gaat, als ook welke de feiten of omstandigheden zijn waaruit blijkt dat de wettelijke voorwaarden voor uitoefening van de bevoegdheid zijn vervuld.

In onderdeel a is vermeld dat het strafbare feit, een omschrijving van het georganiseerd verband of het terroristisch misdrijf moeten worden vermeld. De formulering houdt verband met het feit dat de bevoegdheden om de verstrekking van gegevens te bevelen niet alleen kunnen worden uitgeoefend bij verdenking van een in die bevoegdheden aangeduid strafbaar feit, maar op grond van artikel 2.7.53 van de wet ook bij een redelijk vermoeden van misdrijven in georganiseerd verband of in geval van aanwijzingen van een terroristisch misdrijf.

In een digitaal strafproces kan eenvoudig uitvoering worden gegeven aan dit artikel. Het staat bovendien niet in de weg aan een werkwijze waarin de gegevens in de vordering voluit worden vermeld, waarna in de machtiging voor de desbetreffende gegevens naar de vordering wordt verwezen, bijvoorbeeld via een hyperlink. Ook is mogelijk dat vordering en machtiging voor de desbetreffende gegevens verwijzen naar het aanvraagproces-verbaal van de opsporingsambtenaar, waarmee in de praktijk wordt gewerkt.

Artikelen 3.4.7 tot en met 3.4.9 [bevel bewaren en beschikbaar houden van gegevens; bevel verstrekken toekomstige gegevens; ontsleutelingsbevel]

In deze artikelen zijn met betrekking tot het bevel bewaren en beschikbaar houden van gegevens, het bevel verstrekken toekomstige gegevens en het ontsleutelingsbevel specifieke regels gegeven over de gegevens die daarin moeten worden vermeld. Deze regels zijn ontleend aan het huidige recht. Opmerking verdient dat het bevel tot bevrozing van gegevens (artikel 2.7.45 van de wet), anders dan onder het huidige recht (artikel 126ni van het huidige Wetboek van Strafvordering) afzonderlijk moet worden vastgelegd. Het gaat hier immers om een bevel dat tot een derde wordt gericht. Dergelijke bevelen worden onder het nieuwe wetboek afzonderlijk vastgelegd (Kamerstukken II 2022/23, 36327, nr. 3, p. 379).

AFDELING 3.4.4

Ontoegankelijkmaking en vernietiging van gegevens

Artikel 3.4.10 [bevel tot het ontoegankelijk maken en houden van gegevens]

Ook de gegevens die op grond van dit artikel in een bevel tot het ontoegankelijk maken en houden van gegevens moeten worden vermeld, zijn ontleend aan het huidige recht.

TITEL 3.5

Heimelijke bevoegdheden

In deze titel zijn bepalingen opgenomen over de gegevens die moeten worden opgenomen in een bevel tot het uitoefenen van heimelijke bevoegdheden. Het betreft alleen bevelen waarvoor op grond van de wet een afzonderlijke vastleggingsplicht geldt. De titel bevat twee afdelingen. In Afdeling 3.5.1 is een algemene bepaling opgenomen. Afdeling 3.5.2 bevat vervolgens bijzondere bepalingen voor een aantal specifieke heimelijke bevoegdheden.

AFDELING 3.5.1

Algemene bepalingen

Artikel 3.5.1 [algemene bepaling inhoud bevelen heimelijke bevoegdheden]

Dit artikel bepaalt welke gegevens in aanvulling op de algemene bepaling van artikel 3.1.1 moeten worden opgenomen in vast te leggen bevelen tot het uitoefenen van heimelijke opsporingsbevoegdheden. In de daarop volgende artikelen die in Afdeling 3.5.2 zijn opgenomen, zijn ten opzichte van deze basisbepaling telkens voor afzonderlijke categorieën van bevelen nadere regels gegeven. Daarbij is dezelfde constructie gevolgd als bij de basisbepaling van artikel 3.4.5; het kan gaan om bevelen waarin andere gegevens moeten worden vermeld dan volgens de basisbepaling het geval is of om bevelen waarin naast de gegevens uit de basisbepaling aanvullend ook andere gegevens moeten worden vermeld.

Door deze opzet wordt in vergelijking met het huidige recht een grote opschoning bereikt; in het huidige Wetboek van Strafvordering zijn voorschriften over welke gegevens in een bevel tot het uitoefenen van heimelijke bevoegdheden moeten worden vermeld, telkens per bevoegdheid merendeels opnieuw uitgeschreven, terwijl die bevoegdheden zelf ook al driemaal waren uitgeschreven afhankelijk van het toepasselijke verdenkingscriterium. In het nieuwe wetboek zijn deze bevoegdheden eenmaal uitgeschreven. Deze titel sluit daarbij aan.

Het is tegen deze achtergrond dat volgens onderdeel a het strafbare feit, een omschrijving van het georganiseerd verband of het terroristisch misdrijf moeten worden vermeld. De formulering houdt verband met het feit dat de heimelijke bevoegdheden niet alleen kunnen worden uitgeoefend bij verdenking van een in de omschrijving van die bevoegdheden aangeduid strafbaar feit, maar op grond van artikel 2.8.22 van de wet ook bij een redelijk vermoeden van misdrijven in georganiseerd verband of in geval van aanwijzingen van een terroristisch misdrijf.

Op grond van onderdeel d van de algemene bepaling van artikel 3.1.1 moeten ook in bevelen met betrekking tot heimelijke bevoegdheden de feiten of omstandigheden worden vermeld waaruit blijkt dat de wettelijke voorwaarden voor het uitoefenen van de bevoegdheid zijn vervuld. Dit betreft naast de voorwaarden die in de wet aan de uitoefening van de desbetreffende bevoegdheid zijn gesteld ook – op grond van de algemene bepalingen voor het uitoefenen van bevoegdheden in Boek 2, Titel 1.2, van de wet – het belang van het onderzoek. Inhoudelijk is hier dus geen sprake van een wijziging ten opzichte van de huidige aan het bevel geldende vereisten: in het huidige wetboek vormt het onderzoeksbelang een voorwaarde die telkens in de omschrijving van elke heimelijke bevoegdheid is herhaald, waar in het nieuwe wetboek het onderzoeksbelang in een algemene bepaling is opgenomen. Zie nader de memorie van toelichting bij artikel 2.1.2 van de wet.

AFDELING 3.5.2

Bijzondere bepalingen

In deze afdeling is voor specifieke categorieën van bevelen tot het uitoefenen van heimelijke bevoegdheden aangegeven welke gegevens daarin moeten worden opgenomen voor gevallen waarin de basisbepalingen van de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 niet toereikend zijn. De bepalingen in deze afdeling volgen de volgorde van de bepalingen in Boek 2, Hoofdstuk 8, van de wet.

Artikel 3.5.2 [machtiging en vordering voegen gegevens functioneel verschoningsgerechtigden]

Dit artikel betreft een machtiging van de rechter-commissaris (en de daaraan voorafgaande vordering van de officier van justitie tot het verlenen van een dergelijke machtiging) om de door uitoefening van heimelijke bevoegdheden verkregen gegevens inhoudende mededelingen die zijn gedaan aan of door een functioneel verschoningsgerechtigde en die niet onder het verschoningsrecht vallen, bij de processtukken te voegen. Het artikel bepaalt welke gegevens in de vordering en de machtiging moeten worden vermeld. Het gaat hier niet om een machtiging tot het geven van een bevel. Daarom zijn de algemene bepalingen van de artikelen 3.1.1 en 3.5.1 niet van toepassing.

Artikel 3.5.3 [bevel in verband met de verplichting tot inbeslagneming]

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.8.5, tweede lid, van de wet. In artikel 2.8.5, eerste lid, van de wet, is als regel neergelegd dat de opsporingsambtenaar die handelt ter uitvoering van een bevel van de officier van justitie als bedoeld in Boek 2, Hoofdstuk 8, verplicht is van de hem in de wet verleende bevoegdheden tot inbeslagneming gebruik te maken, indien hij door de uitvoering van het bevel kennis draagt van de vindplaats van voorwerpen waarvan het aanwezig hebben of voorhanden hebben ingevolge de wet verboden is vanwege hun schadelijkheid voor de volksgezondheid of hun gevaar voor de veiligheid. Gesproken wordt wel van het zogenoemde "doorlaatverbod". Artikel 2.8.5, tweede lid, van de wet vormt een uitzondering op dit verbod. Voorwerpen als hiervoor bedoeld mogen op bevel van de officier worden doorgelaten (dat wil zeggen: niet in beslag worden genomen) als daarvoor een zwaarwegend opsporingsbelang bestaat. In artikel 3.5.3 zijn de gegevens opgenomen die moeten worden vermeld in zo'n bevel tot het doorlaten van voorwerpen.

Artikel 2.8.5 van de wet normeert alleen de situatie waarin de opsporingsambtenaar door de uitvoering van een bevel als bedoeld in Boek 2, Hoofdstuk 8, kennis vergaart over – kort gezegd – gevaarlijke voorwerpen. Daarom wordt – en dat is nieuw ten opzichte van het huidige recht – vereist dat in het bevel tot doorlaten de bevoegdheid wordt vermeld waarvan de uitoefening heeft geleid tot de in artikel 2.8.5, eerste lid, van de wet bedoelde wetenschap.

Artikelen 3.5.4 tot en met 3.5.10 [bevel uitstel melding onbekende kwetsbaarheden; bevelen verschillende heimelijke bevoegdheden]

De inhoud van deze artikelen is ontleend aan het huidige recht, in de eerste plaats aan het huidige Wetboek van Strafvordering. Met betrekking tot artikel 3.5.7 verdient aandacht dat de wettelijke regeling over het vastleggen van telecommunicatie de mogelijkheid bevat om te tappen op naam, in plaats van op telefoonnummer. Deze mogelijkheid is in het leven geroepen omdat te tappen personen vaak van telefoon wisselen. In onderdeel a van artikel 3.5.7 is evenals in het huidige recht met deze mogelijkheid rekening gehouden doordat als alternatief voor vermelding van het

nummer in een bevel ook de naam van betrokkene kan worden vermeld. De rechter-commissaris moet overigens op grond van artikel 2.8.13 van de wet tot het tappen op naam hebben gemachtigd. In artikel 3.5.7, eerste lid, onderdeel b, is opgenomen dat het bevel een aanduiding bevat van de aard en functionaliteiten van het technisch hulpmiddel of de technische hulpmiddelen waarmee de communicatie wordt vastgelegd. Met de in artikel 3.5.7, eerste lid, opgenomen vereisten wordt in feite een concretisering gegeven van de in artikel 3.5.1, eerste lid, onderdeel c, opgenomen eis dat het bevel de wijze vermeldt waarop daaraan uitvoering moet worden gegeven. Hetzelfde geldt voor artikel 3.5.10, eerste lid, onderdeel c. Het daarin opgenomen vereiste dat het bevel een duidelijke omschrijving van de te verrichten handelingen bevat, vormt een concretisering van het bepaalde in artikel 3.5.1, eerste lid, onderdeel c.

Met betrekking tot de artikelen 3.5.7 en 3.5.9 geldt daarnaast het volgende. Naast de eisen die in het huidige Wetboek van Strafvordering worden gesteld aan de inhoud van bevelen als bedoeld in de huidige artikelen 126m (het vastleggen van telecommunicatie) en 126l (het opnemen van vertrouwelijke communicatie) (in het nieuwe wetboek de artikelen 2.6.13 en 2.6.15), zijn in de artikelen 3.5.7 en 3.5.9 van dit besluit ook dergelijke eisen overgenomen die zich oorspronkelijk bevonden in het huidige Besluit technische hulpmiddelen Strafvordering. Zie daartoe de artikelen 3.5.7, eerste en tweede lid, en 3.5.9, eerste en tweede lid. Het gaat om eisen die betrekking hebben op de situatie waarin bij de uitoefening van de bevoegdheid tot het vastleggen van vertrouwelijke communicatie of het vastleggen van telecommunicatie een technisch hulpmiddel wordt ingezet. Er is – zoals eerder al aan de orde kwam – immers voor gekozen om de eisen aan de inhoud van bevelen, voor zover deze nog afzonderlijk worden vastgelegd, te bundelen in dit besluit. Zo wordt geregeld dat in een bevel als bedoeld in de artikelen 2.8.13 en 2.8.15 van de wet een aanduiding wordt gegeven van de aard en functionaliteiten van het technisch hulpmiddel (artikel 3.5.7, eerste lid, onderdeel b, en artikel 3.5.9, eerste lid, onderdeel b), om te waarborgen dat de werking van het technisch hulpmiddel binnen de grenzen van het bevel van de officier van justitie blijft. In het tweede lid van deze beide bepalingen is opgenomen dat als de officier van justitie gebruikmaakt van de mogelijkheid om een technisch hulpmiddel in te zetten dat niet voorafgaand aan de inzet ervan is gekeurd, hij dit vermeldt in het bevel tot uitoefening van de bevoegdheid.

Iets vergelijkbaars is gebeurd in artikel 3.5.10. In deze bepaling zijn de eisen opgenomen die worden gesteld aan de inhoud van een bevel tot het op afstand binnendringen in een digitale-gegevensdrager of een geautomatiseerd werk. Artikel 21 van het huidige Besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk bevat ook regels over de inhoud van het bevel, namelijk indien daarbij gebruik wordt gemaakt van een niet gekeurd technisch hulpmiddel. Als de officier van justitie daartoe besluit, moet dat in het bevel worden vermeld. Dit vereiste is overgenomen in artikel 3.5.10, tweede lid.

Ten aanzien van artikel 3.5.10 verdient daarnaast nog opmerking dat de daarin opgenomen vereisten het bepaalde in de artikelen 3.1.1 en 3.5.1, onderdelen a tot en met d, aanvullen. Artikel 3.5.1, eerste lid, onderdeel e, ("dat het bevel wordt uitgevoerd door een persoon in de openbare dienst van een vreemde staat") wordt niet genoemd. Een bevel als bedoeld in artikel 2.8.16 van de wet kan namelijk niet worden uitgevoerd door een persoon in de openbare dienst van een vreemde staat (vgl. artikel 2.8.20 van de wet).

Artikel 3.5.11 [inloggen met rechtmatig verkregen gegevens op een elders aanwezige digitale-gegevensdrager of geautomatiseerd werk]

In artikel 2.8.17 van de wet wordt door middel van de eerste aanvullingswet een nieuwe heimelijke bevoegdheid geïntroduceerd: de bevoegdheid van de officier van justitie om opsporingsambtenaren te bevelen dat zij zich, met gebruikmaking van door de

opsporing rechtmatig verkregen gegevens, de toegang verschaffen tot een elders aanwezige digitale-gegevensdrager of een elders aanwezig geautomatiseerd werk met het oog op het overnemen van gegevens die op die digitale-gegevensdrager of dat geautomatiseerd werk zijn opgeslagen. Ingevolge artikel 2.8.1 van de wet moet een dergelijk bevel afzonderlijk worden vastgelegd. In artikel 3.5.11 wordt geregeld dat het bevel een aanduiding vermeldt waarmee de elders aanwezige digitale-gegevensdrager die of het elders aanwezige geautomatiseerd werk waartoe een opsporingsambtenaar zich toegang verschafft met gebruik van rechtmatig verkregen gegevens kan worden geïdentificeerd. Daarnaast moeten de gegevens worden vermeld die zijn weergegeven in de artikelen 3.1.1 en 3.5.1.

Artikel 3.5.12 [overeenkomst bijstand door burgers bij uitoefening heimelijke bevoegdheden]

Dit artikel wijkt enigszins af van de andere artikelen uit deze afdeling. Het heeft geen betrekking op gegevens die moeten worden vermeld in een bevel gericht tot een opsporingsambtenaar tot het uitoefenen van een heimelijke opsporingsbevoegdheid, maar op de gegevens die op grond van artikel 2.8.19, derde lid, van de wet moeten worden vastgelegd bij het sluiten van een overeenkomst met een burger tot het verlenen van bijstand aan de opsporing door het verrichten van een heimelijke bevoegdheid. Het gaat hier om gegevens die vergelijkbaar zijn met de gegevens die in een bevel gericht tot een opsporingsambtenaar zouden moeten zijn vermeld, indien dat bevel zou zijn gegeven. Omdat die gegevens in dit besluit zijn vermeld, en niet in de wet, zijn ook de vergelijkbare gegevens die bij het sluiten van een overeenkomst met een burger moeten worden vastgelegd, in dit besluit vermeld, en niet in de wet. De gegevens die in de overeenkomst zelf moeten worden vermeld, zijn opgenomen in artikel 2.8.19, vierde lid, van de wet en worden dus niet in dit besluit opgenomen. Als de burger toestemming van de officier van justitie krijgt om strafbare feiten te plegen, moet die toestemming ook afzonderlijk worden vastgelegd (vgl. artikel 2.8.19, negende lid, van de wet). De wet staat er niet aan in de weg dat die toestemming in de overeenkomst wordt vastgelegd. Als de toestemming pas gedurende het traject wordt gegeven zal die apart moeten worden vastgelegd, bijvoorbeeld door wijziging van de overeenkomst.

TITEL 3.6

Het verkennend onderzoek

Artikel 3.6.1 [bevel verkennend onderzoek]

Dit artikel noemt de gegevens die moeten worden opgenomen in een bevel tot het uitvoeren van een verkennend onderzoek. Die gegevens moeten op grond van artikel 3.1.2 ook worden opgenomen in de machtiging van de rechter-commissaris voor de inzet van een tweetal bevoegdheden in het verkennend onderzoek, en in de vordering van de officier van justitie tot het geven van deze machtiging.

TITEL 3.7

Bevoegdheden tot vastlegging en raadpleging van kentekengegevens

Artikel 3.7.1 [inhoud ontleend aan: artikel 126jj, vierde lid]

In dit artikel zijn de gegevens vermeld die moeten worden opgenomen in een bevel tot het raadplegen van kentekengegevens (artikel 6.5.13, derde lid, van de wet). De gegevens die worden genoemd zijn vrijwel ongewijzigd overgenomen uit artikel 126jj, vierde lid, van het huidige Wetboek van Strafvordering. Toegevoegd is dat het bevel de wettelijke bevoegdheid vermeldt op grond waarvan het is gegeven.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding en citeertitel

Artikel 4.1.1 [inwerkingtreding]

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van het voorliggende besluit.

Artikel 4.1.2 [citeertitel]

Dit artikel bevat de citeertitel.

De Minister van Justitie en Veiligheid,